

MAGYAR KÁVÉSIPAR

MAGYAR VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR

• XXVIII-İK •
ÉVFOLYAM

A BUDAPESTI KÁVÉSIPARTESTÜLET ÉS A KÁVÉ-
SOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST 1925.
SZEPTEMBER 1.

Postatakarópengéztári c s e k k -
s z á m l a : 47.368.

Szerkesztő és laptulajdonos: BARTA MANÓ

Telefon: 68-15.

Előfizetési árak: Egész évre 120000 kor., félévre 60000 kor.
A lapot ipartársulati tagok a tagdíj fejében ingyen kapják

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest, VI, Teréz-kört 24/a
Megjelenik minden hó 1. és 15. napján.

A drágaság kérdése.

A drágaság kérdése ismét igen erősen foglalkoztatja a közvéleményt, sőt a minisztertanács is foglalkozott ezzel a kérdéssel.

A minisztertanács, hivatkozással arra, hogy az úrszótörvény még életben van, megbízta a kereskedelemügyi minisztert, hogy az érdekelt testületeket e kérdés megtárgyalására hívja össze és a közeli napokban megtartandó ankétán az érdekelt-ségek nyilatkozatra fogják felhívni az árak magaságát illetőleg.

E rendelkezésből kifolyólag a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felhívta a Budapesti Kávésok Ipartestületét, hogy e kérdéshez nyilatkozzék. Az Ipartestület a felhívásnak a következőben tett eleget:

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
nagytekintetű Elnökségének

B u d a p e s t.

Folyó évi augusztus hó 17-én 21.188.1925. sz. a kelt nb. felhívására, van szerencsénk a következők közölni:

Köztudomású, hogy az elmúlt háborus idők alatt és azok után a kávéipar volt az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság figyelmének gondos tárgya és e bizottság működésének köszönhető az, hogy ma — a nulltal szemben — a kávéházak száma csak a fele a békebelieknek.

Az Okáb által mesterségesen leszorított árakkal ugyanis az üzemek jelentékeny száma megküzdni nem bír és így helyiségeit más, konjunktúrális és teherbíró vállalkozásoknak adta át.

Az Okáb működése a kávéházak árait a paritás alá szorította akkor, amikor minden nyersanyag, reszítétel stb. stb. már az aranyparitást elérte, illetve túlhaladta. Egész természetesen tartottuk volna, ha az Okáb működésének megszűntével a kávéházi árak ezt a mesterséges korlátozást figyelmen kívül hagyva, legalább is aranyparitásig emelkedjenek.

Ezzel szemben azt tapasztaltuk, hogy az árak felszabadításának következménye nem annyira az áremelkedés, mint inkább egy erős árszabályozó verseny kifejlődése lett az eredménye, melynek következtében a kávéházak eladási árai az egyes üzemek nivója szerint széttagolódtak, különféle árak léptek életbe, amelyek azonban abban az egy pontban megegyeztek, hogy legtöbbször az Okáb által iránvított és megszabott nivót csak a legritkább esetben haladták meg.

A pénzérték stabilizálódása és a vele együtt mutatkozott kedvezőlen gazdasági konjunktúra

pedig oly éles versenyt váltott ki, melynek folyamánként az amugy is minimálisan megszabott árak részben letöredeztek, részben pedig különböző egységes áron és mérsékeltén kiszolgáltattott adágok rendszeresítésével igen olcsó fogyasztást tettek lehetővé.

Ma tehát a helyzet az, hogy az év eleje óta a kávéházak árjai részben azonosak, részben pedig alacsonyabbak az év elején érvényben voltaknál.

Ipartestületünk a maga részéről készséggel támogat minden olyan törekvést, mely a kávéházak árainak további mérséklését teszi lehetővé.

Felesleges bizonyítanunk azt, hogy eladási árainkba a felhasznált anyagok ára, az üzemvitelével járó költségek, személyzeti kiadások, közterhek stb., stb. és egy igen szerény polgári haszon van kalkulálva.

Természetesen az árak csak abban az esetben változhatnak, ha e tényezők valamelyike egyik vagy másik irányban változást szenved.

Ha e tényezőknek az utóbbi hónapokban való áralakulását vizsgáljuk tételről-tételre, a következőket kell megállapítanunk:

A »Pester Lloyd« indexszámai alapján összeállított és a kávéházak főbb cikkeinek áralakulását tartalmazó táblázat alapján kimutatható, hogy a kávéházakban felhasznált nyersanyagok egyáltalában nem, vagy oly kis mértékben csökkentek, hogy azok az árak alakulására lényeges befolyással nincsenek. Sőt az esetleges árcsökkenéseknek — tekintettel a kifejlődött éles versenyre — az lett a következménye, hogy a kávéházak ma már mindenben a legkiválóbb speciális anyagokat: fajakvét, fajteát, fangol rumot stb. stb. használnak, amelyek ára — az eladási ár stabilitása dacára — effektív többkjadást jelent. A cukor ára, mint köztudomású, a február havi nivón van, a tej ára pedig az év eleje óta mindössze 200 koronás csökkenést mutat. Így tehát az anyagárak alapján árcsökkenésnek helye nincsen.

Ami az üzemviteli költségeket illeti, a szén ára magasabb, a fát valamivel alacsonyabb az az év eleji árakkal szemben.

Eilenben a gáz, víz, villany ára nem változott, a kávéházak jelentős kiadási tételét képező hírlapok ára, a telefondíjak változatlanok és így semmiképpen nem vehetők indokálul egy ármérséklésnek.

Ami a személyzeti kiadásokat illeti, rá kell mutatnunk arra, hogy a folyó év március havában béremelést kellett életbeléptetnünk.

Ami az egyéb terheket illeti, általában nagy eredménynek és javulásnak tüntetik fel egyes helyeken azt aényt, hogy a szorzószám mérséklése

folytán a májusi házbér összegénél kevesebbet kell fizetnünk. Ez igaz ugyan, de az alacsonyabb szorzószám mellett a házbér körülbelül a februári nivón mozog és így nem lehet oka annak, hogy a februárban érvényes árakat, most augusztusban leszállítsuk, annál kevésbé, mert a májusi bér-emelést az adott viszonyoknál fogva amugy sem voltunk képesek árainkba bekalculálni.

Ami a kávéházak által viselt közterheket illeti, e tekintetben sem számolhatunk be enyhülésről. Igaz, hogy f. évi augusztus 1-ével a szorzószám mintegy 20%-kal leszállított, azonban, amint a most kézbesítés alatt álló kereseti adókivetésekből látjuk, az adóalap ennek megfelelően felemeltett. Ehez járul még az, hogy minden adónkat eddig a 17.000-szeres szorzószám alapján fizetjük, köztük olyanokat is, amelyek csak utóbb lettek véglegesen megállapítva.

Itt reá kell mutatnunk az italmérsi engedélyilletékekre, amelyek a mult év őszén oly horribilis összegekben vetettek ki reánk, hogy annak összege sok esetben az egyenes adók összegét felülmul. A törvény rendelkezése folytán ez a kivetés csak birtokny kívül lévén megfélebbezhető, minden iparüzőnek meg kellett fizetni a kivetett összegeket, természetesen 17.000-es alapon mindaddig, amíg a folyó év augusztusában megtartott felszámolási tárgyalások alkalmával az illeték összege véglegesen megállapítatott. Ma tehát az a helyzet, hogy a legtöbb iparüzőnek e cimen jelentékeny összegű tulfizetése van, amelyet 17.000-es szorzószám alapján fizetett be, de amely a jövőben csak 14.500-as számitással vétetik figyelembe. Itt pedig milliókról van szó, melyet igen sok iparüző csak a legnagyobb nehézségek árán tudott megszerezni és befizetni.

Sajnos, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy esetleg évekre szóló illetékeket előlegezni tudjunk, amelyért nekünk is kamatokat kell fizetnünk.

Hasonló a helyzet a beteggélyző és balesetbiztosítási díjakkal is, ahol ugyancsak előlegek formájában viselünk óriási terheket.

A fényüzési és forgalmi adó adminisztrációja — nem szólva az adó effektív terhéről — oly költségekkel terheli az üzemeket, amelyeket viselnünk kell, bár e kiadások alapjában nem az üzemek, hanem a kincstár érdekében történnek.

El nem mulaszthatjuk e helyen rámutatni arra, hogy a kávéházak árát a közszolgáltatások sokféle fajtája és nagy összege emeli fel. A tekintetes kereskedelmi és iparkamara jól ismeri azt a helyzetet, amelyben üzemeink vannak, amikor a rendes adónemeken felül egy egész sorozatát a különféle fogyasztási adóknak és egyéb szolgáltatásoknak kell befizetnünk.

Kereseti, jövedelmi, vagyonadó és ezeknek különféle pótlékai, inségadó, a fent említett italmérsi illeték, fényüzési, forgalmi adók, vigalmi, pezsgő-adó a székesfővárosnak, fogyasztási adók a készletek után, azután az adószerű — ha nem is annak nevezett — járda foglalmi díjak, a világitási adó, a külföldi köcsönök törlesztésére a székesfőváros által szedett 10%-os pótlék stb., stb. teszi kedvezőtlené a kávéházak mérlegét, annál is inkább, mert ezeket az adókat minden körülmények között meg kell fizetnünk, még akkor is, ha az üzem különben nem jövedelmez.

Nem mulaszthatjuk el, hogy az italmérsi engedélyek revíziójának kérdését is fel ne említsük,

ami azt okozza, hogy a legtöbb üzem tulajdonosa egzisztenciájának bizonytalanságától félve, nem invesztálhat abban a mértékben, amelyre az üzem érdekében szüksége volna.

Igen súlyos tétel a befektetések kérdése is. A háborus évek folyamán érvényben volt kötött árak mellett nem igen állott módunkban a kávéházak karakteréhez és rendelkezéséhez szükséges időszaki renoválásokat eszközölni. Ez azonban most már halaszthatatlanná vált és most a legnehézebb pénzügyi viszonyok mellett, kölesönpénzzel vagyunk kénytelenek ezeket a befektetéseket eszközölni.

Ez összegek kamatait is fizetnünk kell, ezeket le is kell törlesztenünk és bizony sajnálattal kell konstatálnunk, hogy a mai árak és a mai forgalom mellett erre mód nincs. Ennek bizonyítékául elég reámutatnunk arra a körülményre, hogy — ami a kávéházi iparban csak a legkritikábban történt meg, — a folyó év folyamán már 4—5 kényzseregységéről, sőt csödről szerezünk tudomást.

A fentiek szerint tehát nyilvánvaló, hogy a kávéházak árának alakulása legnagyobbobbrészt rajtunk kívüli álló tényezőktől függ és tekintetben mi, bármennyire kívánatosnak látnók, további lépéseket tenni nem tudunk.

A mai helyzet orvoslása tekintetében más orvosszert nem tudunk találni, mint amelyet a tekintetes Kereskedelmi és Iparkamara és a többi érdekképviselet már eddig is megállapítottak.

Az anyagárak csökkentését csakis tarifális és vámmérséklésekkel, ugyszintén az azok forgalombahozatalnál felmerülő költségek leszállításával lehetne elérni.

A rezsitételek csökkentésére — nézetünk szerint — alig van mód, arra való tekintettel, hogy ezek oly szolgáltatások, amelyek ugyancsak a gazdasági helyzet hatása alatt szabják meg áraikat.

A legeredményesebb és anyagilag legtöbbet jelentő tényező a közszolgáltatások kérdésének alapos revíziója lenne.

Elsősorban meg volna szüntetendő az annyira igazságtalan fényüzési adó, mely a kávéházban fogyasztásra kerülő zsemlye, kávé, tea, tojás — tehát elsőrendű közszükségleti cikkek — árát minden esetben 11%-kal megdrágítja.

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR”

HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZET EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.

GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R. T. KÖBÁNYÁN.

A forgalmi adónak egy százalékkal való mérséklése alig éreztetni hatását, miután a különböző legális közvetítő kezek bekapcsolása még mindig 8-10%-os megterhelést jelent. E tekintetben tehát csakis a fázisrendszer jelenthet könnyebbülést.

Az üzemek mentesítendő mindennemű adminisztrációs és ellenőrzési terhektől, amelyek ugyancsak óriási kiadást jelentenek.

Eltörlendő lenne a főváros által az üzemi szolgáltatások után a külföldi kölcsön törlesztésére szedett 10%-os pótlék, mely teljesen méltánytalan és elsősorban bennünket nagyfogyasztókat sújt.

A közüzemek szolgáltatásainak ára, úgy mint a multban volt, a nagyfogyasztóra való tekintettel, méltányosan állapították meg és szűnjék meg az az állapot, hogy p. o. a vízdíj az ipari üzemekre nézve magasabb egységértel alapján szabassák meg,

mint a háztartási vizre.

Az üzemek teljesítőképességének teljes kihasználhatása érdekében ugyancsak kívánatos lenne a békebeli helyzet, a záróra felfüggesztése.

Ugyancsak véget kell vetni az italmérési engedélyek kiadása és revíziója körül fennálló nehézkes eljárásnak és jogbizonytalanságnak, hogy ily módon az iparúzó teljes biztonsággal kalkulálhasson jövő befektetési és azok hasznosítása tárgyában.

Ezekben foglaltuk össze a kávésipar mai gazdasági helyzetének képét, összefoglalva mindazokat a bajokat és sérelmeket, amelyekkel ezidőszert küzdünk kell.

Tisztelettel kérjük, szíveskedjék az előadottakat tudomásul venni és azokat, amennyiben arra szükség lenne, saját részéről is pártolva, illetékes helyre eljuttatni.

A kávéházak nyersanyagainak és üzemkölségeinek árai az 1925. évben a Pester Lloyd indexszámai alapján.

Áru	Egység	k o r o n a k								
		1914 VII.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Zsemlye	drb.	0.04	750	800	800	750	750	750	750	700
Zsír	kg.	1.52	40.000	35.000	31.000	31.000	29.000	30.000	30.000	33.000
Kávé	kg.	4.—	68.000	68.000	68.000	68.000	68.000	68.000	68.000	68.000
Cukor	kg.	0.82	15.800	17.200	16.800	19.100	17.800	17.800	17.400	17.400
Teavaj	kg.	3.60	90.000	85.000	86.000	100.000	100.000	95.800	75.400	70.000
Tojás	drb.	0.01	2.500	1.700	1.400	1.300	1.300	1.250	1.500	1.400
Tej	liter	0.28	5.800	5.800	5.800	5.800	6.000	6.000	5.600	5.600
Tea	kg.	10.00	150.000	160.000	160.000	150.000	150.000	140.000	140.000	120.000
Szén	mm.	3.96	68.000	68.000	78.000	78.000	78.000	78.000	78.000	89.000
Fa	mm.	3.50	67.000	60.000	58.000	58.000	62.000	62.000	62.000	56.000
Hírlapok	drb.	0.08	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Gáz	m ³	0.20	2.000	2.500	2.550	2.550	2.550	2.550	2.550	2.550
Villany	hw.	0.06	600	765	765	765	765	765	765	765
Felhasználó	hetibér	15.—	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Kávéfőző	hetibér	40.—	400.000	440.000	440.000	440.000	440.000	440.000	440.000	440.000
Szegédszem.	hetibér	24.—	250.000	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000
Házbér	Egység	100.—	1.578.000	1.714.000			850.000			725.000

Egységre átszámítva*)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	1.07	1.07	1	1	1	1	0.93
1	0.875	0.775	0.775	0.725	0.75	0.75	0.825
1	1	1	1	1	1	1	0.93
1	1.09	1.06	1.21	1.13	1.13	1.10	1.10
1	0.91	0.96	1.11	1.11	1.06	0.84	0.78
1	0.68	0.56	0.52	0.52	0.50	0.60	0.56
1	1	1	1	1.03	1.03	0.96	0.96
1	1.07	1.07	1	1	0.93	0.93	0.80
1	1	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15	1.18
1	0.89	0.86	0.86	0.92	0.92	0.92	0.83
1	1	1	1	1	1	1	1
1	1.225	1.225	1.225	1.225	1.225	1.225	1.225
1	1.275	1.275	1.275	1.275	1.275	1.275	1.275
1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1.10	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
1	1	1.10	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
1	1.24			1.47			1.25

*) 1925. I. I. állapot = 1.

GESLER ALTVATER
TRIPLE SEC
CHERRY BRANDY
CORDIAL KAJOT

Ping-pong labdák elsőrendű minőségben darabonként 2300 K-ért kaphatók Fried Zsigmond és Fia műszertárgyosnál, Budapest, VII., Király-utca 39. sz.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósági ülése.

A Budapesti Kávésok Ipartestülete augusztus 28-án tartotta rendes előjárósági ülést.

Reiner Mór elnök az ülést megnyitva, üdvözlő a nyári szünet után megjelent előjárósági tagokat és a jegyzőkönyv hitelesítésére Bronner Miksa és Hajós Samu előjárósági tagokat kéri fel.

A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Remenyik Lajos és Dudanczy Ferenc, a Belvárosi kávéház tanoncainak felszabadulása, illetve segédekkel való avatása következett.

Elnök az új segédeknek lelkes és buzdító szavak kíséretében adta át munkakönyveiket és ezzel őket segédekkel avatta.

Horváth Dezso napirend előtt az előre befizetett italmérési illetékek tárgyában szólal fel és kéri az elnökséget, gondoskodni arról, hogy a tagok a szorzószám átszámításánál és a késedelmi kamatok felszámításánál kárt ne szenvedjenek.

Elnök a felszólalásra válaszul, kijelenti, hogy az elnökség e kérdéssel már foglalkozott és nem fogja elmulasztani a kellő lépéseket megtenni.

Pethő György alelnök bejelenti, hogy tekintettel arra, hogy megszűnt gyakorló kávé lenni,

az alelnöki tisztségéről lemond. Kijelenti, hogy ezentul is az iparnak hű barátja marad és ami föle telik, mindig készséggel rendelkezésre áll.

Elnök sajnálattal hallja Pethő kijelentését. Az ipartestületre, de a kartársakra nézve is Pethő lemondása nagy veszteség lenne, mert ő nagy buzgalommal és szeretettel teljesítette kötelességét. A hosszú munka után a pihenés ráfér, de az nem jelenti azt, hogy az ipartestület életéből is visszavonuljon, éppen most, amikor ideje megengedi, hogy több időt szentelhet a kartársak érdekeinek. Kéri őt, hogy elhatározását másítsa meg.

Pethő György meghatottsággal megköszöni a szeretetnek és ragaszkodásnak kifejezését és lemondását visszavonja. Igéri, hogy mindig iparkodni fog a bizalomra méltó lenni.

Az előljárási tudomásul vette, hogy az elnökség Hébel Mihályhoz fia esküvője alkalmából és Weimmann D. Dezsőhöz házasságkötése alkalmából üdvözlő átiratokat intézett.

A felolvasott pénztári jelentés tudomásul vétett.

A rendesen kiosztandó segélyek tárgyában az előljárási az elnökséget bizza meg a segélyösszegek megállapításával.

A szakiskola ügyében titkár felolvassa az iskola felügyelő-bizottságának jelentését, mely szerint a miniszteri rendelet értelmében az órák száma kibővíthető lesz, miáltal havonta 1 millió többkiadás keletkezik. Ezenkívül szükségesnek tartja a bizottság egy kávéfőzői és egy felirónői tanfolyam felállítását. Az előbbihez ellenben berendezés kell, ennek folytán az illetékes szállítókhoz fordultunk, hogy a berendezési tárgyak átengedése által a tanfolyam felállítását lehetővé tegyék. A Hacker és Társa cég e megkeresésnek már eleget is tett, miért is köszönetünket fejezzük ki.

Elnök a jelentéssel kapcsolatban annak az óhajtatásának ad kifejezést, hogy minél rövidebb időn belül a szakiskola az ipartársulati székházban helyeztessenek el, hogy így módunkban legyen a tanoncoktatást fejleszteni és általa a szükséges utánpótlásról gondoskodni.

Az előljárási a jelentést tudomásul veszi és a javaslatokhoz hozzájárul.

A hivatalos lap tárgyában tett elnöki előterjesztés tudomásul vétett.

Elnök jelenti, hogy az idő rövidege miatt a szeptember 3-ára tervezett országos kávéskongresszust nem lehet megtervezni. Javasolja, hogy a kongresszust október közepe táján tartsák meg. Az előljárási ehhez hozzájárul és megbizta az elnökséget a szükséges előmunkálatokkal.

A telefonmizéria ügyében az elnökség a telefonigazgatóságnál eljár, miről már lapunk múlt számában beszámoltunk.

Elnök beszámol a villanyáram leszállítása tárgyában történt eljárásról és az elért eredményről, miről lapunk múlt számában szintén beszámoltunk.

Mészáros Győző alelnök közli, hogy a sütőmunka vasárnapi szünete tárgyában tartott ankét alkalmából a sütők ipartestületének egyik vezetőtagja támadást intézett a kávések ellen. Kénytelen ez ellen szót emelni és a támadást visszautasítani, annál is inkább, mert a kávések-iptestület mindenkor szolidárisan támogatta a sütőipar érdekeit és helytelenek és jogosulatlanok tartja

azt a kijelentést, melyet a sütőipartestület hivatalos képviselője hivatalos ankéton megtett.

Mészáros jelentését helyesléssel veszi tudomásul és megbizta az elnökséget, hogy szükség szerint járjon el.

A kávéházi táncolás megengedése iránt az elnökség a szükséges lépéseket megtette.

Elnök jelenti, hogy a fényüzési adó revíziója tárgyában a pénzügyi és a kereskedelemügyi miniszterhez újabb beadványt intéztünk, mit az előljárási tudomásul vesz.

A kávéházi koldulás beszüntetése tárgyában megbizta az előljárási az elnökséget, hogy ez ügyben a szükséges lépéseket tegye meg.

A drágaság letérése kérdésében a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felszólította az ipartestületet véleményadásra. Az ipartestület elnöksége e felszólításnak eleget téve, a lapunk más helyen közölt véleményt leadta.

Egyéb folyó ügyek elintézése után elnök az ülést berekeszti.

A koldulás és házalás a kávéházakban.

Az előljárási utolsó ülésén szóba került a vendégek zaklatását képező koldulás és házalás, melyet rendőri beavatkozással sem lehet megszüntetni. Az ipartestület elnökségéhez a közönség köréből egy panaszlevél érkezett, melyet a következőkben közölünk:

Igen tisztelt uram!

Mint mindennapos kávéházi látogató, úgy a magam, mint azon számos rosszul javadalmazott vendégek nevében, kiket nem pénzűzés, sem urhatnáság, hanem józilsétek és tisztaságérzetük kényszerít, hogy a kávémérések szűkes kereteit és gyakran kétes tisztaságát kerüljék, egy óriási mérveket öltött baj orvoslására kérem fel az önök nagybecsű szervezetét.

A kávéházi és tejesarnoki koldusok és árusok, gyufások stb. sáskahada ellen kérünk önöktől radikális segélyt. Egyes kávéházak már jó uton haladnak és nem tűrik, hogy rokkantság vagy bármily más címen vagy alcímen folytonos háborgatásoknak legyen a vendég kitéve.

Elvégre a kávéház nem az a hely, ahol a mindennapi kenyérért verejtékező intellektnek indirekt, ráoktrojált adó alakjában tegye jóvá a kormányának a rokkantakkal szemben elkövetett mulasztásait. Semhogy egy csomó árokkant szélhámost segítsen egy a magánál sokkalta kényelmesebb egzisztenciához. Gyufát, cipőfűzőt, a selejtes fajtáját annak is, dupla árban fizetni csak azért, mert elímben hordják és szemforgató, szájalomgerjesztő pózzal felkínálják, szintén nem rezón.

A kávéháza reggel újságot olvasni és reggelizni jár a kaputos (néha igen kopottas kaputos, sőt »kaputlós) ember, délután és este egy kis tereferére.

Es elég drágán fizeti meg azt, mert abban a hétezer koronás kávéban már egy csomó adót segít fizetni az államnak a kávéson keresztül. Ha minden reggel ennek tetejébe két koldusnak a 1000 koronát ad (nem adhat neki kevesebbet), délután ugyanannyit, az havonta $4 \times 30 = 120.000$ korona, tehát fiz reggelnek az ára.

Hogy kívánhatja a mélyen tisztelt kávési par, mely eddig jóhiszeműen tűrte és még tűri ezt a koldusprocessziót helyiségeiben nap-nap után, hogy »felt házai« legyennek, ha ily módon saját maga riasztja a vendégeit? Mert faktum az, hogy sok ember a koldusok miatt nem jár, sok bizony miattuk maradt el a kávéházból, stammcafétájából!

Van még egy súlyosbító körülmény a dologban. Az utcai és házikoldusnak adok, ha akarok, morális presszió nincs. A kávéházi koldus a már eddig szerzett rutinjával, minden kávéházi pincérkörzetnek előbb a módosabb vendégeit vágja meg, — könnyű eltalálnia — a ruhát nézi, aztán megy a kopottabbakhoz. Már ha ők adtak, nekünk szegény ördögöknek is adnunk kell, jóllehet, ugy sokadika táján akárhánszor még az az egy szál ezres is hiányzik. Önnök ezzel szemben az lehet az ellenetése: ha olyan szegény az ur, ne menjen kávéházba. Erje be egy kávémérési lötytel, újság ott is van!

Nos, én erre is megfélelem önnek. A kávéház nemcsak kávé eladni hivatott helység ebben az országban. Enni lehetek egy étkezdében, sőt ott kell, hogy egyek, sajnos, és velem együtt sok ezer embernek. De ez nem olyan veszélyes dolog. A mai étkezdék már nivósabbak a békebeliek-nél, tiszta abroszok, fehérkabátos pincérek szolgálnak fel sok helyen. Az ott töltött idő legfeljebb fél óra, aztán vagy munkahelyére, vagy megint csak a kávéházba egy pikkolóra siet az ember.

Az étkezde, de még a jobb vendéglő csak gyomor- és nem kultúrzsükséglet. A kávéház azonban az. A kávéházat legényember, akinek rendes otthona, családi tüzhelye nincs, el nem kerülheti. Reggel, délben, este oda visz utja. Ott bőviti ki világnézetét, onnan szerzi információit, összeköttetéseit és nem egyszer értékes ismeretéseket, barátságokat is köthet. A kávéház nem lehet csak a vagyonos osztály privilégiuma, legalább addig nem, míg a viszonyok lényegesen meg nem javulnak.

A kávéházak jelenlegi üzletmenete pedig nem olyan, hogy a 2 millió és aluli jövedelműeket számizni lehetne. Azokból ma igen sokan alkotják a kávéházlátogatók kontingensét.

Ezek nevében szólalok fel, a magam nevében is mint hozzájuk tartozó: Fékezék, korlátozzák és ha lehet, tiltsák be teljesen a kávéházi koldulást. Senki sem kívánhatja tőlünk, akik minden nap magunk is koldusbotra juthatunk egy-egy szeszélyes munkáltató jó vagy rosszvoltából, hogy dologtalan emberek légijátartsuk el, vagy a rokkantak. 75 százalékát magunkra vállaljuk. Forduljon a kávési par a népjóléti minisztériumhoz és kérje meg őt, hogy hathatósabban támogassa az eddigi koldulásra szorult kávéházi »vendégeket«, mert hát vendégek ők is szegények, nagyon is gyakori vendégek, sajnos.

A saját hatáskörén belül »A házalás és koldulás tilos« szövegű táblákat akasszák ki. A főpincér emberismeretére legyen bizva, hogy a kávéházban kitett gyűjtőpersely hozamából a főbejárattal bebozsátott rokkantnak mennyit juttat. A vendégeket pedig külön táblákon kérik fel, hogy a gyűjtőperselybe saját érdekében dobjanak be egy-egy ezrest, ha módjukban áll, mert ez megváltás az eddigi divó »szabadrablás« rendszer helyett, mely módot adott minden jött-ment esá-

Okosan teszi

a legtöbb háziasszony, ha bevásárlásánál a valódi „**Franck**“ kávépótlékot követeli. Ők súlyt helyeznek arra, hogy mindig a valódi, régen bevált „**Franck**“ kávépótlékot kapják!... mivel ez használatban a legelőnyösebbnek bizonyult. Úgyeljen bevásárlásainál

gyári védjegyünkre, a „**kávédaráló**“!

vargónak, hogy a felismerhetetlenségig elkopott fényképi és ergo hamis rokkant-igazolvánnyal bárkit leoldulhasson.

En ismerem a nyomort és helyénvalónak tartok minden jól megszervezett segélyakciót. De ez a kávéházi kéregetés már több a kettőnél és az idegeire megy az embernek. Remélem tehát, hogy valamilyen intézkedés történni fog.

KÜLÖNFÉLÉK.

Emlékeztető.

Szeptember 5-ig befizetendő az augusztusi házbér második részlete.

Szeptember 6-ig a nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Szeptember 8-ig bejelentendő az augusztusban eladott pezsgő és a szeptember 1. készlet

Szeptember 9-ig tartanak a tanonciskolai beiratások. (Lásd lent.)

Szeptember 15-ig befizetendő az augusztusi fényüzési adó, ugyszintén a személyzet illetményei után esedékes kereseti adó.

Szeptember 20-ig befizetendő a zenés kávéházak vigalmi adója.

Szeptember 21-ig befizetendő a forgalmi adóelőleg azok által, akik forgalmi adójukat készpénzben rójják le.

Felbezési határidő: A kereseti, jövedelmi és vagyonadó kivetése ellen a kézbesítéstől számított 15 nap.

A kávékongresszus ügye. A kongresszus ügyében kibocsátott felhívásaink szinte váratlan érdeklődésre találtak és örömmel vettük tudomásul, hogy vidéki kartársaink is végre megértették az idő szavát. Rövid idő alatt nagyszámu jelentkezés történt és meg vagyunk győződve, hogy sikerülni fog végre az egész magyar kávéártársadalmat felrúzni letargiájából. Ez okból a Magyar Kávéos Szövetség és a Budapesti Kávéosok Ipartestülete abban állapodott meg, hogy a kongresszus minél impozánsabb sikere és a kellő előkészítés érdekében a kongresszust körülbelül egy hónappal elhalasztja, hogy így alkalom legyen az összes kartársakat összehívni. Így tehát a kongresszus előreláthatólag október hó második felében fog megtartatni. Arra kérjük jelentkező kartársainkat, hogy addig is hívják fel helybeli kartársainkat a Magyar Kávéos Országos Szövetségére és az ahhoz való csatlakozásra. A kongresszusra vonatkozó további értesítéseket lapunkban, esetleg pedig levélben fogjuk közölni a kartársakkal.

Drágasági ankét. A különböző illetékes és illetéktelen nyilatkozatok nyomán hirtelen terjedt, hogy a minisztérium a drágaság letörése ügyében újabb ankétet hív egybe. A drágaság kérdésevel lapunk más helyén foglalkozunk, ahol kimutatjuk azt, hogy a mi iparunk bármily szívesen járulna hozzá a drágaság letöréséhez, a mai helyzetben nem tehet semmit, annál is inkább, miután mi nem vagyunk termelők, csak feldolgozók és mi árainkat csak a nyersanyagok és üzemköltségek alapján számíthatjuk ki. Konstatálni kívánjuk azt is, hogy a kávéházak árai még ma javarészt az aranyarítás alatt állanak. Amennyiben a tervezett ankét megtartatik és mi arra meghívást kapunk, természetesen azon részt fogunk venni és ki fogjuk fejteni álláspontunkat. Azt azonban már most leszeggezzük, hogy a legszerencsétlenebb idea az, ha ismét árvizsgáló bizottsággal vagy uszorabíróssal kívánunk az illetékes tényleg kísérletet tenni. Látnuk, hogy az Okáb működésének megszüntése óta az árak a szabad verseny, a szinte már túléles konkurrenczia szabályozta legalább is oly mértékben, amint az Okáb nem is lett volna képes.

Eszküvő. Weinmann Dezső kartársunk, a Scheiring kávéház tulajdonosa, f. évi augusztus hó 30-án tartotta esküvőjét Krausz József és neje leányával, Krausz Margittal, Klein Imre kartársunk sógornőjével. Ipartestületünk az esküvő alkalmából megleghangu átiratban üdvözölte az új házasságokat.

Tagdíjak és hátralékok befizetése. Ipartestületünk elnöksége nyomtatékosan felkéri a Kartársakat, hogy úgy folyó, mint hátralékos tagdíjait, a bemutatott nyugták ellenében, fizessék meg, mert a nyugták újbóli bemutatása ipartestületünknek felesleges költséget okoz. A hátralékosokkal szemben pedig kénytelenek leszünk törvényadta jogunk alapján eljárni és a tagdíj behajtására a kerületi előjáróságokat felkérni.

Zenészek elhelyezése. Felhívjuk zenétartó kartársaink figyelmét arra, hogy ipartestületünk zeneelhelyezője 56—35 telefonszám alatt hívható fel. Akinek zenére szüksége van, szíveskedjék idefordulni.

Billárd taxaméterórák ismét kaphatók Fried Zsigmond és Fia, műszertgályosok, Királyutca 39. Telefon: József 128—14.

Szakiskolai beiratás. Ipartestületünk szakiskolájának 1925/26. tanévére a beiratások f. évi szeptember 1—9-ig tartanak. A beiratás végett ez idő alatt naponta d. e. 10—12 óra között a IX., Lónyai-u. 6. sz. a. a második emeleten levő iskola-helyiségben kell jelentkezni. A tanítás szeptember hó 9-én kezdődik. Figyelmeztetjük tanonctartó kartársainkat, hogy tanocaiukat ez időben okvetlenül irassák be, mert a tanonc iskolakötelezettségének betartásáért a munkaadó felelős.

Ujjonnan megnyitott kávéházak. Már a multkoriban közöltük, hogy Pethő György ipartestületi alelnökünk Simplon kávéházát egy új érdekeltéssel vette át, mely annak vezetésével és igazgatásával Ujor József, az ipartestület volt alelnökét bizta meg. Az új vezetőség a kávéház külsejét és belsejét alapos renoválásnak vetette alá és folyó évi augusztus 25-én megnyitotta. Az eddig zenés kávéházat Ujor igazgató zene nélkül vezeti és ez az újítás a kávéházat látogató előkelő közönség körében igen nagy sikert aratott. Az ujjonnan átalakított kávéház a vendégek körében igen nagy tetszésre talált.

E hó 27-én nyitotta meg újból Grosz Ödön kartársunk is régi jóhírű »Ostend« kávéházát csaknem teljesen ujjonnan átalakítva. Óriási költséggel átépítette az egész kávéházi helyiséget, úgy hogy annak most már igazi világvárosi jellege van. A kávéház fényes helyiségei Grosz kartársunk áldozatkészségének becsületére válnak. Szeptember hó 1-én nyílik meg.

Ugyancsak fényesen van átalakítva a Terézkerúti »Krisztály« kávéház, melyet tulajdonosai, Vörös és Gábor kartársaink óriási anyagi áldozatokkal újjalakítottak. A kávéház belseje egy egész új kávéházat mutat és a kávéház régi vendégei meglepetve fogják látni régi kedves törzskávéházuk újjászületését. Szeptember 1-én nyílik meg.

Haas Jenő és Dénes István a Horti Károly kartársunktól átvették Rákóczi-úti »Népepera« kávéházat nyitották meg. Az új tulajdonosok a kávéházat szintén átalakították és renoválták és most egy egész új kávéház áll a közönség rendelkezésére.

Feljegyzési könyvek, nyomtatványok. Közöljük kartársainkkal, hogy a pénzügyminisztérium által jóváhagyott feljegyzési könyveket újból elkészítettük és azok a Budapesti Kávéosok Áruforgalmi Részvénnytársaságának üzlethelyiségében 50.000 K-ért rendelkezésre állanak. Ugyancsak itt szerezhetők be mindazok a hivatalos nyomtatványok, amelyeket eddig az iparostestület irodája árusított.

Hacker és Társa cég adománya. Ipartestületünk szakiskolai bizottsága a gyakorlati oktatás teljessége céljából tannühely felállítását határozta el. A tannühely felszerelésére elsőnek a Hacker és Társa cég igen szép és értékes felszerelési tárgyakat adományozott, melyeket az előjáróság legutóbbi ülésében köszönettel vett tudomásul. A szép cselekedethez kommentár nem kell, magában hordja dicséretét.

Minden kávéos tartson üzletében Zwack-féle Unicumot, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az eredeti Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan valódi árut kap.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.

Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: Józset 92-77.

Tea.

Miután a közeledő őszi szezonban a kávéházak épp úgy, mint ahogy a kávéfogyasztással is tapasztalható, a legfinomabb teafajtákkal igyekeznek vendégeik igényeit kielégíteni, gondoskodtunk arról, hogy a legfinomabb teafajtákkal állhassunk vevőink rendelkezésére. Ajánljuk tehát a következő teaminőségeinket:

Imperial I. különleges teakeverékünk tizféle fajtából, kiválóan aromatikussá.

Imperial I. kiváló zamatu teakeverékünk hatféle fajtából összesítve.

Darjiling, igen finom minőség.

Rothschild, különlegesség.

Ceylon, drótlevelű különlegesség.

Ceylon Pecco, drótlevelű Ia.

Kínai teák különfélék.

Jáva-teák különfélék.

Kongó-teák különfélék (különleges).

Azon üzletfeleink részére, akik régebbi készletek felett rendelkeznek, ajánljuk azok fel-frissítése céljából finom Darjiling-, Rothschild-teáink, ugyszintén különleges Kongó-teáink keverés céljából való beszerzését.

Kávépörkölő.

Kávépörkölő üzemünk fejlesztése, vevőink gyorsabb kiszolgálása érdekében egy gyorsjáratu teherautót állítottunk üzembe. Felhívjuk mindazon vevőinket, akik eddig esetleg a nagyobb távolság miatt nem pörköltették kávészükségletüket nálunk, hogy a jövőben minden nehézség nélkül megtehetik, mert a pörkölendő kávénak autójával való ide- és visszaszállítása a város bármely részéből csak néhány percet vesz igénybe.

Cognac és angol rum.

Felhívjuk igen tisztelt ügyfeleink figyelmét, hogy a legkiválóbb minőségű francia gyártmányú EREDETI COGNACOT és EREDETI ANGOL RUMOT tartunk állandóan raktáron, mely gyártmányokat teljesen behozatali áron, tehát a nagykereskedelmi áron olcsóbban bocsátjuk rendelkezésre garantált tiszta minőségben. Miután minden nagyobbszabású kávéházi üzemnek, különösen az őszi szezon megindulásával ilyen árut tartania kell, ha azokat garantáltan elsőrendű minőségben és olcsó áron óhajtja beszerezni, sziveskedjék tőlünk ezekre nézve mintákat és áratat bekérni. Ugyancsak állandóan raktáron tartunk eredeti FRANCIA GYÁRTMÁNYÚ FINOM LIKÓROKET.

KASZÁS MÁRTON szobafestő és mázó

Budapest, VII., Vilma királyné-ut 1.
Telefon József 45-98

Vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok figyelmébe!
Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók.

IFJ. GRÜNWALD MÓR

üveg és porcellán nagy raktárában
Budapest, IV., Ferencz József- rakpart 6. szám
(a Ferencz József-híd közelében.)

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA

Műsztergályosok

Budapest,
VII., Király-utca 39.
Telefon: J. 128-14.

Kávéházi és vendég-
lői berendezések.
Alpaca és china-
ezüst-árak, valamint
billárdcikkek leg-
olcsóbb árakon.

Kávéházi és vendég-
lői székek állandóan
raktáron.

A legjobban bevált
F r i e d l - g o l y ó k
egyedüli készítője

PRETS J.

cukrászda- és fagyalt különlegességek

Telefon:
J. 16-02.

Budapest, VIII. Szövetség-u. 27.

Elsőrendű duplaégetett

Speciál szivarszipkák

kaphatók, özv. Reiner Károlynénál, VI,
Hajós-utca 9. Főpincéreknek előnyár.
Postaszállítások elfogadtnak.

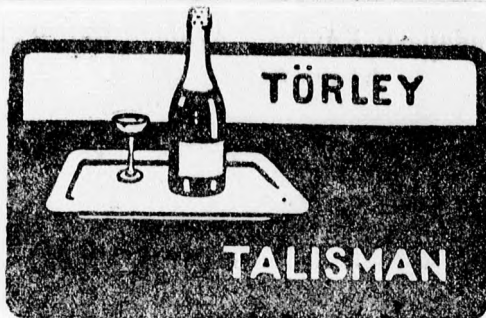

Wildenstein-Richtofenschacht elsőrendű
porosz fűtőszén, kokszt,
száraz import tüzfát
 azonnal szállít
 legjütányosabban budapesti raktáraitól
 vagonfételekben, fuvarokban és
zsákokban

URBÁN Szénkereskedelmi Rt.

V., Nádor-utca 12.

Telefon 53-40, 53-41, 53-42, 172-78

HAZAI IPAR **FIGYELJÜNK!** **HAZAI IPAR**
 .VÉDJEZ. Piatnik Nándor és fia budapest magyar kártyagyár gyártmányai-
 nak valódiságára!
 .VÉDJEZ. Óvakodjunk a rossz utánzásoktól
Magyar játékkártyagyár Rt.
Piatnik Nándor és fia
 Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.
 TELEFON: József 10-63.
 Alapított: 1824.

SIDOL fém-, tükör-, ablak- és
 fehérre festett (emali-
 rozott) asztal tisztítá-
 sára alkalmas.
 Utánzatoktól óvakodjunk
 Megrendelhető; a Budapesti Kávéok
 Ártulorgalmi Részvénytársaságnál.

OCEAN
KONZERVEK A LEGJOBBAK

PALUGYAY PEZSGŐ

COCKTAIL FLIP GUSY SVÉD PUNCH
VERMOUTH

A leghiválóbb sörkülönlegesség

SZENT ISTVÁN
PORTER SÖR

a
POLGÁRI
SERFŐZDE

gyártmánya.